

Išmanusis telefonas tapo neatsiejama kiekvieno iš mūsų kasdienybės dalimi. Šiais laikais išmanaus įrenginio neužtenka tik pokalbiui ar trumpajai žinutei išsiųsti – jo pagalba mes ne tik apsiperkame internetu, tvirtiname bankines operacijas, vis dažniau juo pakeičiame kompiuterį, bet ir saugome asmeninę ar net konfidencialią informaciją.

Išmaniajam įrenginiui patikint vis daugiau atsakomybių, derėtų prisiminti, o galbūt iš naujo atrasti priemones, kurios papildomai pasirūpintų vartotojo duomenų apsauga. Šiandien, sausio 28-ąją, visas pasaulis mini Europos duomenų apsaugos dieną, todėl primename kelis patarimus, kurių nederėtų pamiršti, jei norite jaustis ramūs dėl savo duomenų saugumo telefone.

- **Rinkitės telefoną su patikimomis saugumo inovacijomis**

Turbūt renkantis išmanųjį telefoną daugelis vartotojų nemažai dėmesio skiria jo techninėms specifikacijoms ar dizaino sprendimams. O ar tinkamai pasirūpina įrenginio saugumu?

Tik PIN kodo, skirto atrakinti telefonui, ar pirštu nubrėžiamos kombinacijos ekrane jau nebeužteks. Tradicinį pirštų atspaudų jutiklį jau kurį laiką keičia patikimesnės inovacijos, pavyzdžiui, akies rainelės skaitytuvai. Kiekvieno iš mūsų rainelės yra unikalios struktūros, tad jų atkartoti beveik neįmanoma.

Pažangius akies rainelių skaitytuvus vartotojai jau gali rasti kai kuriuose naujausiuose išmaniuosiuose telefonuose. Pavyzdžiui, ši inovacija integruota „Samsung“ flagmanuose „Galaxy S8“ ir „Galaxy Note8“. Juose įdiegtas rainelės skaitytuvas užkerta kelią bet kokiam pašalinių asmenų prisijungimui ar prieigai prie apsaugotų ar užrakintų failų.

- **Venkite naudojimosi nemokamu bevieliu tinklu**

Pietaujate kavinėje, laukiate lėktuvo oro uoste ar vaikštinėdami „pagaunate“ prieigą prie nemokamo bevielio interneto? Prieš jungdamiesi įvertinkite riziką – tikrindami elektroninio pašto dėžutę rizikuojate atskleisti laiškų turinį, o atliekant bankinį pavedimą galite būti automatiškai nukreipti į netikrą banko svetainę.

Būkite atidūs pasirinkdami automatinio prisijungimo prie nemokamo Wi-Fi tinklo funkciją. Vienas neapgalvotas prisijungimas prie tokio specialiai sukurtą tinklo gali leisti pavogti iš jūsų visus asmeninius duomenis. Negana to, išjunkite bevielį tinklą ir „BlueTooth“, kuomet tai nėra reikalinga. Šias bevielines technologijas prisimename tuomet, kai norime jomis naudotis, o piktavaliai tai gali panaudoti prisijungimui prie jūsų įrenginio ir duomenų vagystei.

- **Pagalvokite prieš spaudami „atsisiųsti“**

Norėdami išmanųjį telefoną papildyti sau reikalingomis programėlėmis, atkreipkite dėmesį iš kur tas programėles siunčiatės bei vadovaukitės išmaniųjų įrenginių gamintojų rekomendacijomis.

Rinkdamiesi naują mobiliąją programėlę, knygą, žaidimą, muzikos kūrinius ar filmus būtinai atkreipkite dėmesį į tai, koks yra jų reitingas bei atsisiuntimų skaičius – tai vienas saugumą atspindinčių rodiklių. Vertinimą galite patikrinti suvedus ieškomą pavadinimą savo išmaniojo telefono programėlių parduotuvėse, pavyzdžiui, „Google Play“.

- **Naudokite sudėtingus slaptažodžius svarbiausiems failams**

Svarbius duomenis savo išmaniajame renginyje papildomai galite apsaugoti sudėtingu slaptažodžiu – pasirinkite jį kuo ilgesnį, įterpkite didžiųjų raidžių ir skaičių. Geriausia tokiu būdu apsaugoti tam tikrus, ypatingai svarbius duomenis, pavyzdžiui, konkretų aplanką su asmeninėmis nuotraukomis ar darbiniais failus. Įsidėmėkite, kad pasirinktas slaptažodis turėtų būti reguliariai atnaujinamas.

- **Nuolat atnaujinkite išmaniojo įrenginio operacinę sistemą**

Dažniausiai pranešimus apie operacinės sistemos naujinius gauname pačiu netinkamiausiu metu, todėl šį svarbų pakeitimą paliekame vėlesniam laikui. Pagrindinė priežastis, kodėl mes kartas nuo karto vis dėlto turėtume priimti operacinės sistemos patobulinimus, yra apsisaugojimas nuo paliktų saugumo spragų.

Iš karto po to, kai operacinės sistemos kūrėjai ištaiso atsiradusias sistemos spragas, išilaužėliai atranda naujas – visa tai dažnai galėtų priminti nesibaigiantį „katės ir pelės“ žaidimą. Neatnaujinta operacinė sistema ir toliau veiks su sistemos klaidomis, o juk vartotojas nenori rizikuoti savo duomenų saugumu kibernetinėje erdvėje.

- **Įsidiekite antivirusinę programą**

Turbūt nerasime kompiuterio, kuriame nėra įdiegta antivirusinė programa. O mobiliajame telefone? Taip, apsauga nuo virusų ir žalingų programų derėtų pasirinkti ir savo išmaniajame įrenginyje, kuriuo naudojames nuolat.

Bene populiariausia tokia programa „Android“ vartotojams – „Avast“, kurią nemokamai galite atsisiųsti iš [„Google Play“](#). Ši antivirusinė programa ne tik atlieka savo pagrindinę funkciją – apsaugo nuo virusų – bet ir turi aibę kitų funkcionalumų, pavyzdžiui, skambučių

blokavimas ar bevielio ryšio tikrinimas. Jei programa aptiks nesaugių veiksmų jūsų išmaniajame įrenginyje, jūs sulauksite pranešimo apie tai.

